

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม Participative Administration of Sampranwittaya School in Nakhon Pathom Province

¹ปรเมศร์ มั่นใจจริง และ ²ชัตติยา ดั่งสำราญ

¹ Paramed Munjaiching and ²Khattiya Duangsamran

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1,2}Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding Author's Email: mark_out@hotmail.com

Received March 17, 2025; Revised March 20, 2025; Accepted: August 17, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสามพรานวิทยา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) เท่ากับ 0.60 - 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ .925 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ความยืดหยุ่นผูกพัน การไว้วางใจกัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วยหลายแนวทาง คือ 1) การไว้วางใจกัน ผู้บริหารควรยอมรับและเชื่อมั่นเชื่อถือในความรู้ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน และกำกับติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานและให้มีการรายงานผลเป็นระยะ 2) ความยืดหยุ่นผูกพัน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้ร่วมงาน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้เกิดความผูกพัน และควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการวางแผน ตั้งเป้าหมายและกำหนดวัตถุประสงค์ และสร้างความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่ให้เกิดความขัดแย้ง 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองตามความถนัดของแต่ละบุคคล

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม; โรงเรียนสามพรานวิทยา; จังหวัดนครปฐม

Abstract

This research article aims to determine 1) Participatory management and 2) Guidelines for promoting participatory management at Sampranwittaya School in Nakhon Pathom Province. This study is descriptive research. The population used in this research includes the school director, deputy school directors, teachers, and the Basic Education Committee of Sampranwittaya School. The research instruments used were a questionnaire and a structured interview. The questionnaire had an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.60 to 1.00 and a Cronbach's alpha (α -coefficient) of .925. The statistical methods used in the study included frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis. The research findings revealed that. The participatory management of Sampran Wittaya School, Nakhon Pathom Province, has an arithmetic mean at a high level. When considering each aspect individually, it was found that participatory management was at a high level in all four aspects, ranked in descending order of arithmetic mean as follows Commitment, Trust, Autonomy, Goals and Objective. Guidelines for Developing Participatory Management at Sampranwittaya School in Nakhon Pathom Province. The development of participatory management at Sampranwittaya School consists of several key approaches 1) Trust, Administrators should acknowledge and have confidence in the knowledge of their colleagues, listen to their opinions and suggestions, monitor their performance, and require periodic progress reports. 2) Commitment, Administrators should encourage staff to participate in training to enhance their knowledge, exhibit behavior that fosters goodwill among colleagues, promote teamwork to build a sense of commitment, and allow subordinates to take part in the decision-making process. 3) Goals and Objectives, Administrators should provide opportunities for subordinates to participate in planning, goal-setting, and defining objectives, ensuring clarity and motivation in their work while preventing conflicts. 4) Autonomy, Administrators should support and encourage subordinates to make independent decisions and solve problems based on their individual expertise.

Keywords: Participative Administration; Sampranwittaya School; Nakhon Pathom Province

บทนำ

การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนามนุษย์ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 6 กล่าวถึงการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) อีกทั้งสภากาชาดในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ และทั่วโลกที่ต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมยุค 4.0 โดยมีความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาขับเคลื่อนประเทศ การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการบริหารเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยต้องอาศัยทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ และแผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบบริหารงานบุคคล ของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งการบริหารเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งต้องอาศัยทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การจัดการศึกษาให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของประชาชนโดยเฉพาะผู้ปกครองต้องอาศัยการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ปัจจุบันแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 8(2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน

โรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่โรงเรียนหนึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถานศึกษาหนึ่งที่ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษารอบที่สี่ โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ผลการประเมิน SAR ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ได้มีข้อเสนอแนะส่วนที่สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการ ควรพัฒนาแนวทางในการบริหารแบบการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ มาเป็นแนวทางในการ พัฒนาโรงเรียน เช่น การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ การพัฒนางานประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของทางโรงเรียน เพื่อ

ยกระดับคุณภาพผสมสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ (โรงเรียนสามพรานวิทยา, 2565)

สภาพปัญหาและสาเหตุต่าง ๆ ในเบื้องต้นทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดองค์กระบวนเปิดของลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein, 2022) เป็นขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย และทฤษฎีที่นำมาใช้ศึกษาในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับลักษณะขององค์กร โดยแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสวอนสเบิร์ก (Swansburg, 1996) ได้แบ่งองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ 1.การไว้วางใจกัน (Trust) 2.ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) 3.การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives) 4.ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน (Autonomy) เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามขั้นตอน และระเบียบวิธีวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงร่างวิจัย โดยวิธีศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำรา ทฤษฎี รายงานวิจัย บทความ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม เรียบเรียงผลงานเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำมาจัดทำโครงร่างการวิจัย เสนอโครงร่างต่อจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทั้งหมดในโรงเรียนสามพรานวิทยาและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไม่รวมผู้อำนวยการและ ตัวแทนครู) จำนวน 86 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรที่จะศึกษาเป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ สวอนสเบิร์ก (Swansburg, 1996) ประกอบด้วย 1) การไว้วางใจกัน 2) ความยึดมั่นผูกพัน 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และ 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list) คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดของสวอนสเบิร์ก (Swansburg, 1996) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุดถึงระดับน้อยที่สุด ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนน และมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์สถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ เพศ และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดของสวอนสเบิร์ก (Swansburg, 1996)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ อมรศักดิ์ ปิ่นกำลัง ซึ่งศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) เท่ากับ 0.60 - 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ .925

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

2.1 ศึกษาการดําแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.2 จัดทําแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์สถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ เพศ และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ตามแนวคิดของสวอนสเบิร์ก (Swansburg, 1996)

2.3 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเครื่องมือ

2.4 นำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษาเพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ในการตอบแบบสอบถามของการวิจัยครั้งนี้

2. จัดเตรียมแบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากประชากรด้วยตนเองและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นนำมาจัดระบบ ลงรหัสข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency: f) และร้อยละ (Percentage: %)

2. การวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากที่สุด

3.การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากผู้อำนวยการโรงเรียน รอง

ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา จัดพิมพ์รายงานผลการวิจัยฉบับร่างเสนอขออนุมัติโครงการวิจัยและปรับปรุงแก้ไข ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอแนะอีกครั้ง จัดพิมพ์และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม แสดงผลตามตารางที่ 1

(N=86)

ด้าน	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับ
1	การไว้วางใจกัน (Trust)	4.39	0.50	มาก
2	ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment)	4.43	0.50	มาก
3	การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives)	4.33	0.54	มาก
4	ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน (Autonomy)	4.36	0.61	มาก
รวม		4.38	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม มีค่ามัธยฐานเลขคณิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน การไว้วางใจกัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวม เท่ากับ 0.44 ซึ่งหมายความว่ามีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ดังนี้

1.การไว้วางใจกัน (Trust) แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการไว้วางใจกัน ผู้บริหารควรยอมรับและเชื่อมั่นเชื่อถือในความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานหรือปฏิบัติงานโดยสามารถใช้อำนาจของตนเองในการตัดสินใจในการดำเนินงานนั้น ๆ ได้ตามความเหมาะสม รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน และกำกับติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานและให้มีการรายงานผลเป็นระยะ เพื่อรับทราบความก้าวหน้าและความสำเร็จของงาน

2.ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความยึดมั่นผูกพัน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาองค์กรอยู่เสมอ ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้ร่วมงาน มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิดความผูกพัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวซึ่งกันและกัน บนความเป็นประชาธิปไตยซึ่งเป็นหลักสำคัญของการบริหาร ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาตัดสินใจร่วมกับผู้บริหาร รับฟังข้อเสนอแนะ คำแนะนำหรือปัญหา จากผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีประสบการณ์ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ทำงานด้วยความรักจะก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันกับองค์กร งานที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้วยความผูกพันนั้นทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้

3.การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives) แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการวางแผน ตั้งเป้าหมายและกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาองค์กร พัฒนางาน ผ่านการประชุมปรึกษาเสนอความคิดเห็น เพื่อกำหนดทิศทางร่วมกัน โดยรับฟังความคิดเห็นที่สอดคล้องกันหรือแตกต่างกัน เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และทุกคนในองค์กรเกิดการยอมรับและสามารถปฏิบัติร่วมกันได้ สร้างความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่ให้เกิดความขัดแย้ง เพื่อให้งานนั้นออกมาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4.ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน (Autonomy) แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถใช้ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถและดุลยพินิจของตนเองในการทำงาน การตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองตามความถนัดของแต่ละบุคคล โดยผู้บริหารคอยอำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำเมื่อจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยสามารถนำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ยอมรับและเชื่อมั่นเชื่อถือในความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้เกิดความผูกพัน ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้ใต้บังคับบัญชามีอิสระในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทับทิม แสงอินทร์ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน

ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านความผูกพันและความรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ ด้านความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ และด้านความไว้วางใจกัน ตามลำดับ (ทับทิม แสงอินทร์, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรภัค ปิ่นกำลัง ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และการไว้วางใจกัน ตามลำดับ (อมรภัค ปิ่นกำลัง, 2562)

2. แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม พบว่า

2.1 การไว้วางใจกัน ควรได้รับการส่งเสริมในเรื่อง ผู้บริหารควรยอมรับและเชื่อมั่นเชื่อถือในความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานหรือปฏิบัติงานโดยสามารถใช้อำนาจของตนเองในการตัดสินใจในการดำเนินงานนั้น ๆ ได้ตามความเหมาะสม รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน และกำกับติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานและให้มีการรายงานผลเป็นระยะ เพื่อรับทราบความก้าวหน้าและความสำเร็จของงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรพร พรหมกิงแก้ว ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทศบาลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทศบาลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ด้านการไว้วางใจกัน (Trust) ควรให้ความเชื่อมั่นในการบริหารงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในความสำเร็จด้วย โดยสถานศึกษาจะต้องทำให้บุคลากรทุกคนร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์ เพื่อสร้างเสริมความเชื่อมั่น และควรมีการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานร่วมกัน (พัชรพร พรหมกิงแก้ว, 2565)

2.2 ความยึดมั่นผูกพัน ควรได้รับการส่งเสริมในเรื่อง ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาองค์กรอยู่เสมอ ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้ร่วมงาน มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้เกิดความผูกพัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งกันและกัน บนความเป็นประชาธิปไตยซึ่งเป็นหลักสำคัญของการบริหาร ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณา ตัดสินใจร่วมกับผู้บริหาร รับฟังข้อเสนอแนะ คำแนะนำหรือปัญหา จากผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ทำงานด้วยความรัก จะก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันกับองค์กร งานที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้วยความผูกพันนั้นทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิโคลส์ (Nichols) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของการจัดการแบบมีส่วนร่วมต่อความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานที่ทำงาน พบว่า การจัดการแบบมีส่วนร่วมมีผลต่อความรู้สึกของการเป็นเจ้าของสถานที่ทำงาน บ่งชี้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเป็น

เจ้าของและการรับรู้ของความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้างานและพนักงานมีความสำคัญต่อการรับรู้ของพนักงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน (Nichols, 2020)

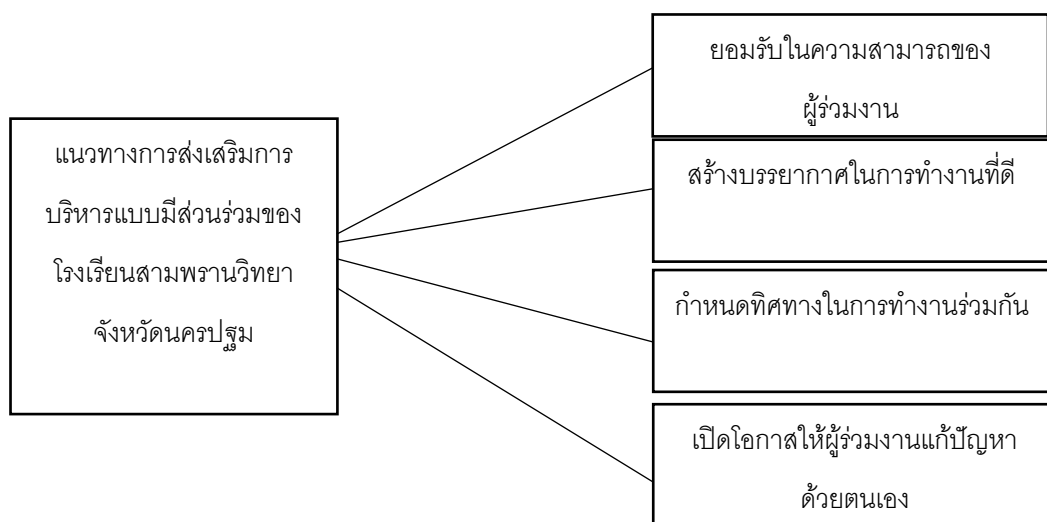
2.3 การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ควรได้รับการส่งเสริมในเรื่อง ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการวางแผน ตั้งเป้าหมายและกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาองค์กร พัฒนางาน ผ่านการประชุมปรึกษาเสนอความคิดเห็น เพื่อกำหนดทิศทางร่วมกัน โดยรับฟังความคิดเห็นที่สอดคล้องกันหรือแตกต่างกัน เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และทุกคนในองค์กรเกิดการยอมรับและสามารถปฏิบัติร่วมกันได้ สร้างความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่ให้เกิดความขัดแย้ง เพื่อให้งานนั้นออกมาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีรภัทร โคตรบรรเทา ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีและรับทราบผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ และมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม โครงการของโรงเรียน (อีรภัทร โคตรบรรเทา, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอโมโรบี (Omorobi) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการแบบมีส่วนร่วมและการบรรลุเป้าหมายของสถาบันในมหาวิทยาลัยในจิจเรีย ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการบรรลุเป้าหมายของสถาบัน ขอแนะนำให้ผู้จัดการมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมแนวทางการจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจ ความมุ่งมั่น และความกระตือรือร้นในหมู่พนักงานในการแสวงหาและบรรลุเป้าหมายของสถาบัน (Omorobi, 2020)

2.4 ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ควรได้รับการส่งเสริมในเรื่อง ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถใช้ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถและดุลยพินิจของตนเองในการทำงาน การตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองตามความถนัดของแต่ละบุคคล โดยผู้บริหารคอยอำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำเมื่อจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสัน แข็งแอ ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานมีแนวทางการพัฒนา คือ มอบหมายงานรวมทั้งมอบอำนาจในการตัดสินใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดภาระงานหลัก และร่วมกันประเมินผล (คมสัน แข็งแอ, 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุเฮเลซี และกาเมเด (Buthelezi and Gamede) ได้ศึกษาความท้าทายของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมปีตาธิปไตยในแอฟริกาใต้ในการดำเนินการจัดการแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีหน้าที่บริหารจัดการมากเกินไป ซึ่งจะช่วยลดเวลาในการริเริ่มจัดการแบบมีส่วนร่วม และความไม่สมดุลระหว่างเพศในตำแหน่งผู้บริหาร และผู้นำมีแนวโน้มที่จะส่งผลเสียต่อขวัญกำลังใจของพนักงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแอฟริกาใต้ (Buthelezi and Gamede, 2019)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และได้แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยาสังเกตได้จากผลสรุปได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม

จากแผนภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยาสังเกตได้จากผลสรุปได้แก่ 1) ยอมรับในความสามารถของผู้ร่วมงาน 2) สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี 3) กำหนดทิศทางในการทำงานร่วมกัน 4) เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแก้ปัญหาด้วยตนเอง

บทสรุป

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน การไว้วางใจกัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน และการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยาสังเกตได้จากผลสรุปได้แก่ 1) การไว้วางใจกัน ผู้บริหารควรยอมรับและเชื่อมั่นเชื่อถือในความรู้ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน และกำกับติดตามการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานและให้มีการรายงานผลเป็นระยะ 2) ความยึดมั่นผูกพัน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้ร่วมงาน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้เกิดความผูกพัน และควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมใน

กระบวนการตัดสินใจ 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการวางแผน ตั้งเป้าหมายและกำหนดวัตถุประสงค์ และสร้างความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่ให้เกิดความขัดแย้ง 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองตามความถนัดของแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่ามัธยฐานคณิตน้อยที่สุด คือด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้ปฏิบัติงานในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ โดยที่เป้าหมายและวัตถุประสงค์เกิดจากความคิดเห็นร่วมกับระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและปรับปรุง พัฒนาเป้าหมายของโรงเรียน มีการดำเนินตามแผนงานอย่างมีขั้นตอนและมีการประเมินผลการดำเนินงานอยู่เสมอ และผู้บริหารควรเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในองค์กร

2. จากผลการวิจัย การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม พบว่า ผู้บริหารควรจัดทำแนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการวางแผน ตั้งเป้าหมายและกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาองค์กร พัฒนางาน ผ่านการประชุมปรึกษาเสนอความคิดเห็น เพื่อกำหนดทิศทางร่วมกัน โดยรับฟังความคิดเห็นที่สอดคล้องกันหรือแตกต่างกัน เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้งานวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม

2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนสามพรานวิทยา จังหวัดนครปฐม

เอกสารอ้างอิง

- คมสัน แฉ่งแอ. (2562). แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, เสริม(5), 181-195.
- ทับทิม แสงอินทร์. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารบริหารการศึกษา*, 8(1), 36-46.

- ธีรภัทร โคตรบรรเทา. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ*, 10 (3), 151-161.
- พัชรพร พรหมกิ่งแก้ว. (2565). แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทศบาล
เวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. *วารสารครุศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย*, 7 (1), 203-205.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค.
- อมรศักดิ์ ปิ่นกำลัง. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
การศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Buthelezi, A. B., and Gamede, B.T. (2019). Challenges Facing secondary school
principals regarding effective implementation of participative management in
patriarchal South Africa. *Sabinet African Journals*. 17 (4), 14,547-14,561.
- Lunenburg, F. C., and Ornstein, A. C. (2022). *Educational Administration: Concepts
And Practices*. (7thed.), CA: Wadsworth Publishing.
- Omorobi, G. (2020). Participative Management Practices and Institutional Goal
Attainment in Nigerian Universities, *Journal of Social Sciences and
Humanities*, 5(1), 169-177.
- Hannah Nichols. (2020). The effect of participative management on workplace
belonging. *The Degree Master of Science In Organization Development*.
Faculty of The Graziadio Business School. Pepperdine University.
- Swansburg, R. C. (1996). *Management and Leadership for Nurse Managers*. Boston:
Jones and Bartlett